

MAASEUTU.FI

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Lannan ravinteet paremmin kiertoon – kärkihankkeen kuulumiset

Vesistöviisaat ratkaisut-työpaja

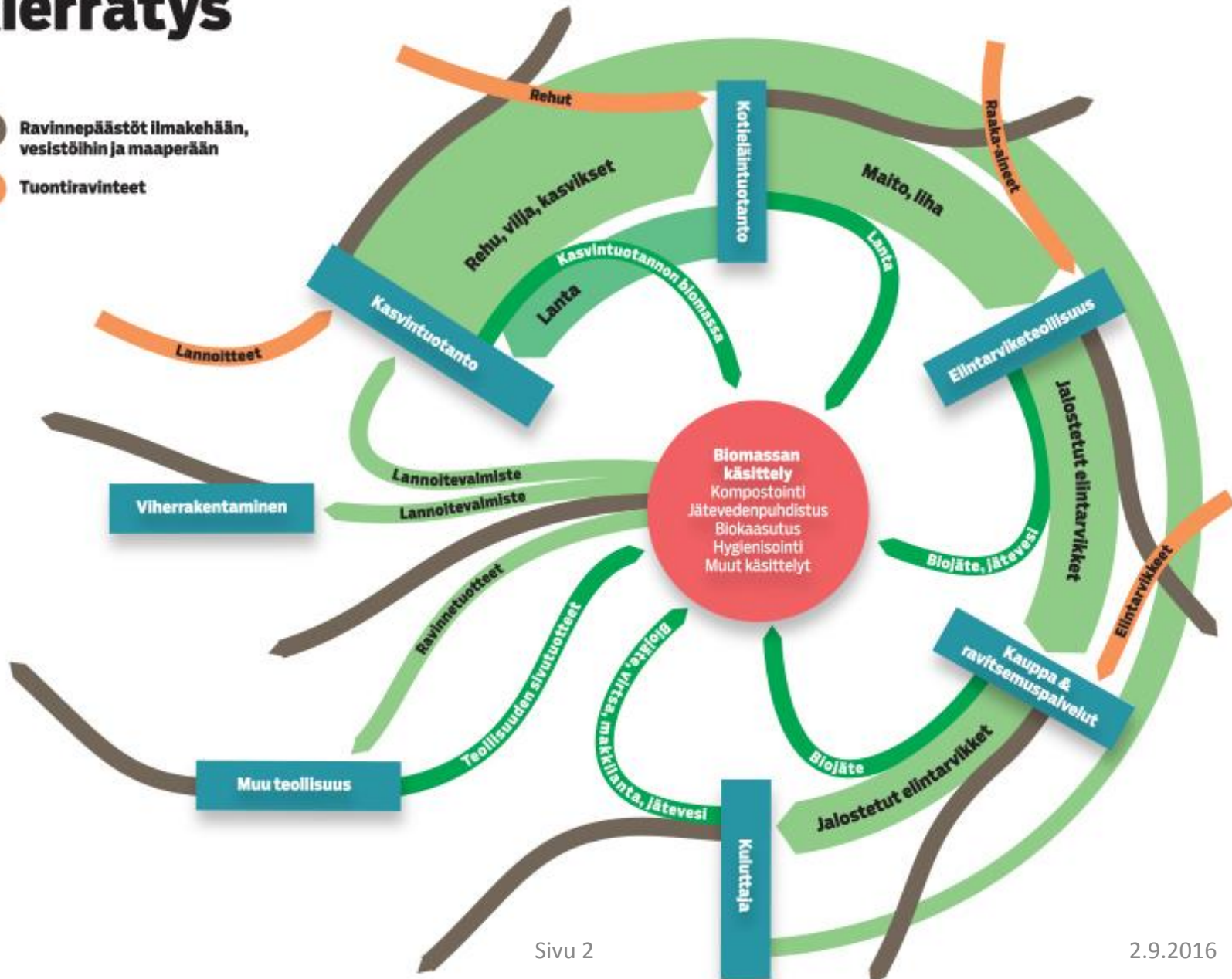
Neuvotteleva virkamies Marja-Liisa Tapio-Biström MMM

25.8.2016

Ravinteiden kierrätys

- Ravinnepäästöt ilmakehään, vesistöihin ja maaperään
- Tuontiravinteet

Maaseutuohjelman tavoitteet

1.

Osaaminen, tiedonvälitys, innovaatiot ja yhteistyö maaseudulla lisääntyvät

2.

Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen ilmastonmuutokseen tehostuvat

3.

Luonnon monimuotoisuus lisääntyy, vesistöjen tila ja maatalouskäytössä olevan maaperän tila paranevat

4.

Maaseudun yritystoiminta monipuolistuu työllisyys, palvelut sekä vaikuttamisen mahdollisuudet paranevat

5.

Maataloustuotannon kilpailukyky vahvistuu

6.

Maaseutuyritykset vastaavat kuluttajien kysyntään ja arvostukseen tuottamalla laadukasta ruokaa ja parantamalla eläinten hyvinvointia

Maaseutuohjelman julkinen* rahoitus

Toimenpide	milj. euroa
Koulutus ja tiedonvälitys	80
Neuvonta	34
Investoinnit fyysiseen omaisuuteen	1 035
- josta kokonaan kansallinen lisärahoitus	656
Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen	402
- josta kokonaan kansallinen lisärahoitus	67
Maaseudun palvelujen ja kylien kehittäminen	80
Ympäristökorvaukset	1 586
Luonnonmukainen tuotanto	326
Luonnonhaittakorvaukset	3 734
- josta kokonaan kansallinen lisärahoitus	1 924
Eläinten hyvinvointi	458
Yhteistyö ja innovaatiot (sis. EIP)	160
Leader	300
Tekninen apu	70
Yhteensä	8 265

* Lisäksi yksityiset panostukset esim. investointeina ja talkootyönä

Ympäristön hoitoa edistäviä toimenpiteitä ohjelmassa

Koulutus ja tiedonvälitys (art. 15)

- hankkeet ympäristöosaamisen kehittämiseen

Neuvonta (art. 16)

- ympäristöneuvonta
- ympäristösitoumukseen valitun toimenpidejoukon mukauttaminen neuvonnan perusteella

Investoinnit (art. 18)

- **lannan prosessointi, varastointi**
- säättösalaojitus
- kosteikkojen perustaminen
- luonnonlaitumien peruskunnostus

Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen (art. 20)

- tuote- ja palvelukehitys, innovaatiot, työmahdollisuudet: esim. **lannan tuotteistamisen kehittäminen**, ympäristöyrittäjyys

Maaseudun palvelujen ja kylien kehittäminen (art. 21)

- esim. ympäristön tilaa parantavat yhteisölliset toimet, **uusiutuva energia**, virkistyspalvelut, luontoreitistöt, asuin ympäristön parantaminen, maisemanhoitosuunnitelmat

Luonnonmukainen tuotanto (art 30)

Luonnonhaittakorvaukset (art. 32-33)

- tukikelpoisuus luonnonlaitumille

LEADER (art. 42-45, 65)

- paikalliset toimintaryhmien kautta toteutettavat hankkeet

Yhteistyö (art. 36)

- eri tahoja yhdistävät **yhteishankkeet**: esim. verkostojen luominen, kehittämishankkeet
- käytäntöön kytkeytyvä tutkimus, **innovaatioiden ja uusien käytäntöjen tai tekniikoiden käyttöönotto**, pilottihankkeet, esim. kipsin tai rakennekalkin käyttö fosforin sitomiseen valuma-alueella, fosforin kemialliset saostusmenetelmien käyttöönotto, biohiilikokeilut, täsmäviljelyn kehittäminen, **ruovikoiden hyötykäyttö**

Ympäristökorvaukset (art. 29)

<u>Ravinteiden kierrätys</u>	<u>Valumavesien hallinta</u>	<u>Monimuotoisuuden ja maiseman edistäminen</u>	
	<u>Kosteikkojen hoito</u>	<u>Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito</u>	Sopimus
		<u>Alkuperäisrotujen kasvatus</u>	
<u>Vähennetty lannoitus puutarhakasveilla</u>	<u>Valumavesien käsittely</u>	<u>Peltoluonnon monimuotoisuus</u>	Stoimus
<u>Lietelannan sijoittaminen peltoon</u>	<u>Ympäristöhoitonurmet</u>	<u>Vaihtoehtoisten kasvin-suojelumenetelmien käyttö puutarhakasveilla</u>	
<u>Ravinteiden & orgaanisten aineiden kierrättäminen</u>	<u>Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys</u>		
<u>Lannan levitys kasvukaudella</u>	<u>Katteen käyttö puutarhakasveilla ja perunalla</u>		
Ravinteiden tasapainoinen käyttö			
Ympäristökorvauksen vähimmäisvaatimukset			

Geeni-pankki-säilytys: (art. 29.9)

Biotalous ja puhtaat ratkaisut: Ravinteiden kierrätys – MMM:n osuus

- tavoite: 50 % lannan ja puhdistamolietteen ravinteista kehittyneen prosessoinnin piirissä vesistöjen kannalta herkillä aluilla
- **Kokeiluohjelma**, jossa erityisesti tavoitteena on biomassojen prosessointiteknologian, kierrätyslannoitteiden tuotannon, ravinteiden kierrätyksen logistiikan ja palveluratkaisujen edistäminen (12.4 milj.).
- 1 ELY-keskus hallinnoi, valtakunnallisten hankkeiden tapaan, ideahaku ja varsinainen haku, selkeät kriteerit
- **Valtakunnallinen hevosenlannan hyötykäyttöhanke**
- **Maatalouden ravinnekierrätyshanke (LUKE)**

Valtioneuvoston asetus 382/2016

- ..biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävään tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä investointeihin vuosina 2016-2018 myönnettävästä valtionavustuksesta
- = ravinteiden kierrätyksen edistämistä koskeva kokeiluohjelma**
- <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20160382>

Valtioneuvoston asetus 382/2016: miksi?

- Kiertotalouden ja vesistöjen suojelun edistäminen
- Juha Sipilän hallitusohjelman tavoite: puolet vesistöjen kannalta herkkien alueiden lannasta ja yhdyskuntajätevesilietteestä kehittyneen prosessoinnin piiriin 2025 mennessä -> ravinteet kiertoon
- Tavoitteen toteuttamiseksi kolmivuotinen (2016-18) kokeiluohjelma ravinteiden kierrätykseen liittyvien innovaatioiden ja tuotekehityksen sekä kokeilu- ja referenssihankkeiden rahoittamiseen
- Sellaiset toimenpiteet, joita ei pääsääntöisesti voida rahoittaa muilla olemassa olevilla rahoitusinstrumenteilla
- Uusien liiketoimintamahdollisuuksien luominen

Valtioneuvoston asetus 382/2016: mitä?

- Yhteensä 12,4 miljoonaa euroa 2016-18
- Valtakunnallista riskirahoitusta erityisesti pk-yrityksille
- tuotannollisten symbioosien sekä uusiin käyttömahdollisuuksiin liittyvien innovaatioiden edistäminen
- mm. biomassojen ravinteiden käsittelyn ja ravinteiden kierrätyksen logistiikan kehittäminen, kierrätyslannoitevalmisteiden tuotanto ja biomassojen hyödyntäminen korkean jalostusasteen tuotteiden kehittämisessä.
- MMM rahoittaa, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus hallinnoi

Valtioneuvoston asetus 382/2016: Miten?

- Tukea voidaan myöntää:
  - tutkimus- ja kehittämistoimintaan,
  - innovaatiotoimintaan
  - prosesseihin tai organisointiin liittyvään innovaatiotoimintaan
  - investointeihin
- Tuen määrä hanketyypistä riippuen 25–80 %
- Jatkuva haku, 3-4 hakujaksoa vuodessa
- Hankkeen pituus max. 3 vuotta
- Tuen myöntämisen perusteena ennalta määritellyt valintakriteerit
- Tukipäätökset tekee Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus asiantuntijalausuntojen perusteella